

ಜೀವಜಲ ಉಳಿಸಿ

ವಿಜಯಮಹಾಂತೇಶ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಶಶಿಕುಮಾರ್

ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-೫೮೭ ೧೦೪

☎: ೭೪೧೧೬ ೨೮೪೭೦

ಮಿಂಚಂಚೆ: mahantesh7151@gmail.com

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಜೀವಜಂತು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮರಣದವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಘಟನೆಯೂ ನೀರು ಅವಶ್ಯ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾದರೆ ಅದರ ವೈತರಿಕ ಪರಿಣಾಮ ತಕ್ಷಣವೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಲ್ಲ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಜೀವಜಲವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೀವ ಜಲದ ಕೊರತೆಗೆ ಮಾನವರೇ ಕಾರಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವರೇ ಈ ಜೀವಜಲದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು.

ನೀರು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವರಿಗೆ ನೀರು ಒಂದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜೀವದ ಉಗಮ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಜೀವ ಜಲದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಬದುಕಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕು ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಿಜಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನವರೇ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯುಂಟು ಮಾಡಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಜಲ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಉಳಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿ ಹನಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳ

ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವನ ಅತಿ ಆಶೆ ಹಾಗೂ ವಿಲಾಸಿ ಜೀವನದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಮಾನವ ಕುಲವೇ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಕೀಟ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಭೇದಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನವನೇ ಕಾರಣ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಗಂಡು ವಿಶ್ವ ಜಲದಿನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ೨೨ ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಂದೋಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಹಲವಾರು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಹಲವಾರು ಉಪಯೋಗಗಳು ಕಂಡುಬರುವವು.

ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳು

- ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳು ಹಾಗೂ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುಲಭರೀತಿಯಾಗಿ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಂದ ನದಿ, ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳಗಳು, ಭಾವಿಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿ. ವಿಶ್ವದ ಹಲವೆಡೆ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಳಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ಹರಿವುಗಳು ಗುಡ್ಡದ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಪರ್ವತಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಿನ ಜರಿಗಳು ಒಣಹೋಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವು ನದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಒಣಗಿ ಇಂದಿನ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಬಹುತೇಕ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲ ಹಸಿರಾಗಿರುವ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಉಳಿಸುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನೀರು ಮಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಲು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಂಗಲು ಸಹಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನೀರಿನ ಹರಿವಾಗಿ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳು ಸದಾ ನೀರಿನಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಜರಿಗಳು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅದಲ್ಲದೇ ಬಾವಿ, ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೊಂಡು ಸದಾಕಾಲ ನೀರಿನಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ / ಜಲಚಕ್ರದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನೀರು ಹಿಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಂಜಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬಹುದು.

- ಶಿಖರ ಪರ್ವತಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಮತಟ್ಟನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡದೆ, ಅಡೆತಡೆಯದೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಜಲಚಕ್ರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದು ನದಿ, ಕೆರೆಗಳು ಸದಾಕಾಲ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನೀರಿನ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಯಾಗಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು.
- ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳನ್ನು, ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಂಗಲು ಸಹಕರಿಸಿ ನಂತರ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬಹುದು.
- ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ಶಿಖರ ಪರ್ವತಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅರಣ್ಯ ಮರಗಳ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಯು.ಎನ್.ಒ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಇಳಿಜಾರು ಶೇ ೩೩.೩ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದರೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಯಾವದೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು ೫-೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಯು.ಎನ್.ಒ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾನೂನನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅವಾಗಲೇ ಅರಣ್ಯೀಕರಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಆಗುವುದು.
- ಶೇ. ೨೦ ರಿಂದ ೩೩.೩ ಇಳಿಜಾರು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರಿನ ಒಳ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾ: ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಅರಣ್ಯ

ಮರಗಳಾದ ಹುಣಸೆ, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಕ, ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯಾ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಅವುಗಳ ಜೀವನ ಚಕ್ರ ೪೦ -೫೦ ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆ ಕಾಂಟೂರ ಟೆರೇಸ, ತಗ್ಗುಗಳು ಮುಂತಾದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ.

➤ ಉಳಿದ ಶೇ. ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ಇಳಿಜಾರು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವಿನಜೋಳ, ತೋಟಗಳು, ತೋಟಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು, ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಹಲವು ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

➤ ಉಳಿದ ಶೇ. ೫- ೧೦ ಇಳಿಜಾರು ಇರುವ ಕಡೆ ಕಾಂಟೂರ ಟೆರೇಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇವುಗಳ ಕೊನೆಗೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ.

➤ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ೦-೫ ಶೇ. ಇಳಿಜಾರು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಜೊತೆ ಟೆರೇಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಗೊಳಿಸಲು ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೇ, ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಪದರದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಉಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

- ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಾದ ಹೊಂಡ, ಭಾವಿ, ನದಿ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೀರಿನ

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ, ಕೃಷಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಲೇಖನಗಳು ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದವು ಮತ್ತು ಎಂತಹ ಲೇಖನಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ. ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

- ಸಂ.

ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಸುತ್ತ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಆ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು.

- ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಜರಿಗಳು ಎಡ ಹಾಗೂ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ/ಗಿಡಮರಗಳ ಬೇಲಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಕಡೆಯ ಗಿಡಮರಗಳ ಬೇಲಿಯ ಅಗಲವು ನದಿಯ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕು.
- ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನದಿಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು.
- ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಾರಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಿಮೆಂಟೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಟಾರ್ ಹಾಕಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗವಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಗಾರಕ್ಕೆ ಹೊಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು.

ವಿರಳವಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀವಜಲಕ್ಕೆ ಜೀವತುಂಬಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶ್ವ ಜಲದಿನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಜೀವಜಲದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸದುಪಯೋಗದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾನವನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗಿ, ಸಂಕಲನದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.